FAKULTA ZÁHRADNÍCTVA A KRAJINNÉHO INŽINIERSTVA
SPU NITRA

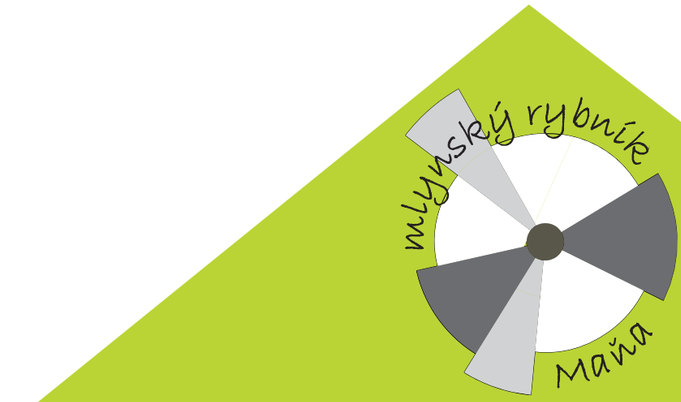

KRAJINNO-ARCHITEKTONICKÁ ŠTÚDIA VEREJNÉHO PRIESTORU S RYBNÍČKOM V OBCI MAŇA

MLYNSKÝ RYBNÍK PLNÝ ŽIVOTA

SPU FZKI KZKA

PREDMET :	ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENIA :	Ing. ATTILA TÓTH, PhD.
VYPRACOVALI :	Bc. IVANA DERMEKOVÁ, Bc. MARTINA FISCHEROVÁ
AKADEMICKÝ ROK :	2015 / 2016
SEMESTER :	LETNÝ

NÁVRH- MYŠLIENKA

Obr.1

(Lars Zahner, 2015)

Obr. 2

(Nur Fauzi, 2010)

Obr. 3

(DAKOTA NATURE PARK & LARSON NATURE CENTER, 2016)

Mlynský rybník plný života

Hlavnou myšlienkou návrhu bolo prilákať do okolia rybníka širšie spektrum ľudí, nakoľko doteraz ho navštevovali prevažne rybári. Život na toto územie sme chceli priniesť tým, že sme do návrhu zaradili rôzne aktivity pre malých aj veľkých. Deti sa môžu zahrať na detskom ihrisku či rybárčiť a zúčastňovať sa súťaží, ktoré sa pre ne organizujú. Dospelý sa môžu poprechádzať a zrelaxovať v príjemnom prostredí či už na slnku, alebo v tieni stromov. Okolie rybníka taktiež ponúka možnosti športových aktivít - behanie, cyklistika, loptové hry. Pri tvorbe návrhu sme sa inšpirovali starým mlynom, ktorý sa na území v minulosti nachádzal. Aby sme aj mladším generáciam pripomenuli, že sa tu mlyn kedysi nachádzal, preniesli sme túto tematiku do názvu aj pôdorysu hlavného altánku.

Obr. 4

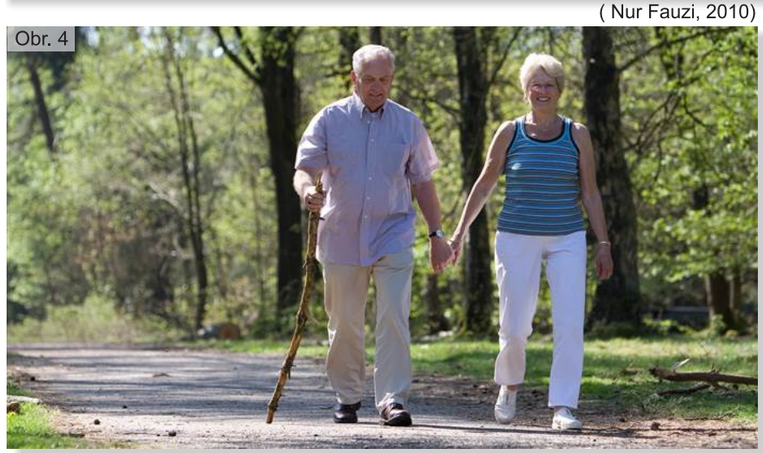

(Pimchanok,2014)

Obr. 5

(Nils-Erik Bjørholt, 2015)

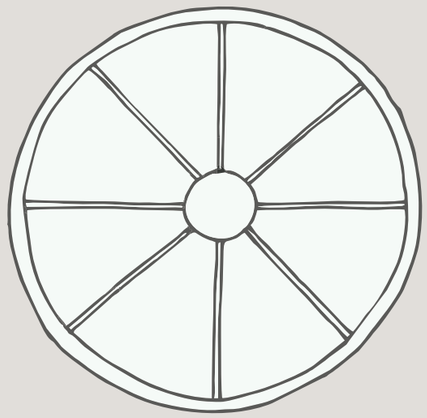

Tvar mlynského kolesa

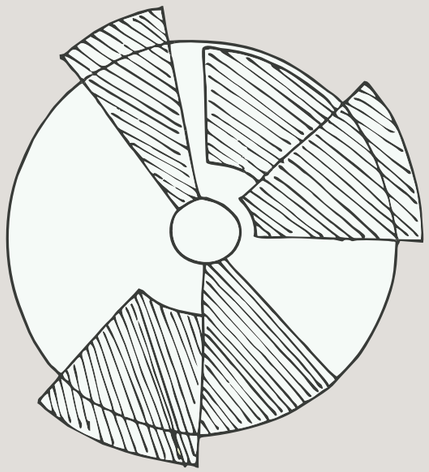

Vysunutie jednotlivých častí kolesa

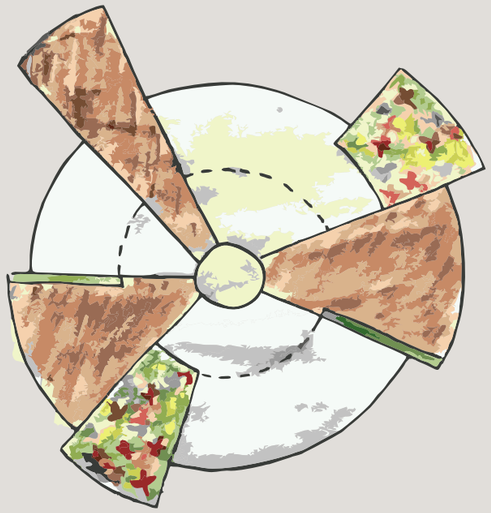

Finálny pôdorys mlynského kolesa

Obr. 6

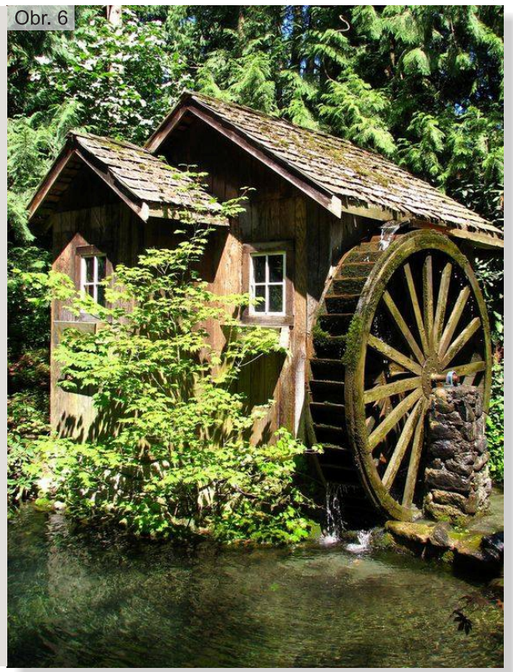

(Wanda Haynes, 2015)

mlynský rybník Mača

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. M. FISCHEROVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENÍ : Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

NÁVRH- INŠPIRÁCIE

prírodné tvary

extenzívne bylinné výsadby

oddych a relax

aktivity pre deti

možnosť vzdelávať sa

tieň a slnko

zázemie pre rybolov

Obr.1

(Bluegrass Playground, 2013)

Obr.2

(Urbicus, 2014)

Obr.3

(Turenscape, 2015)

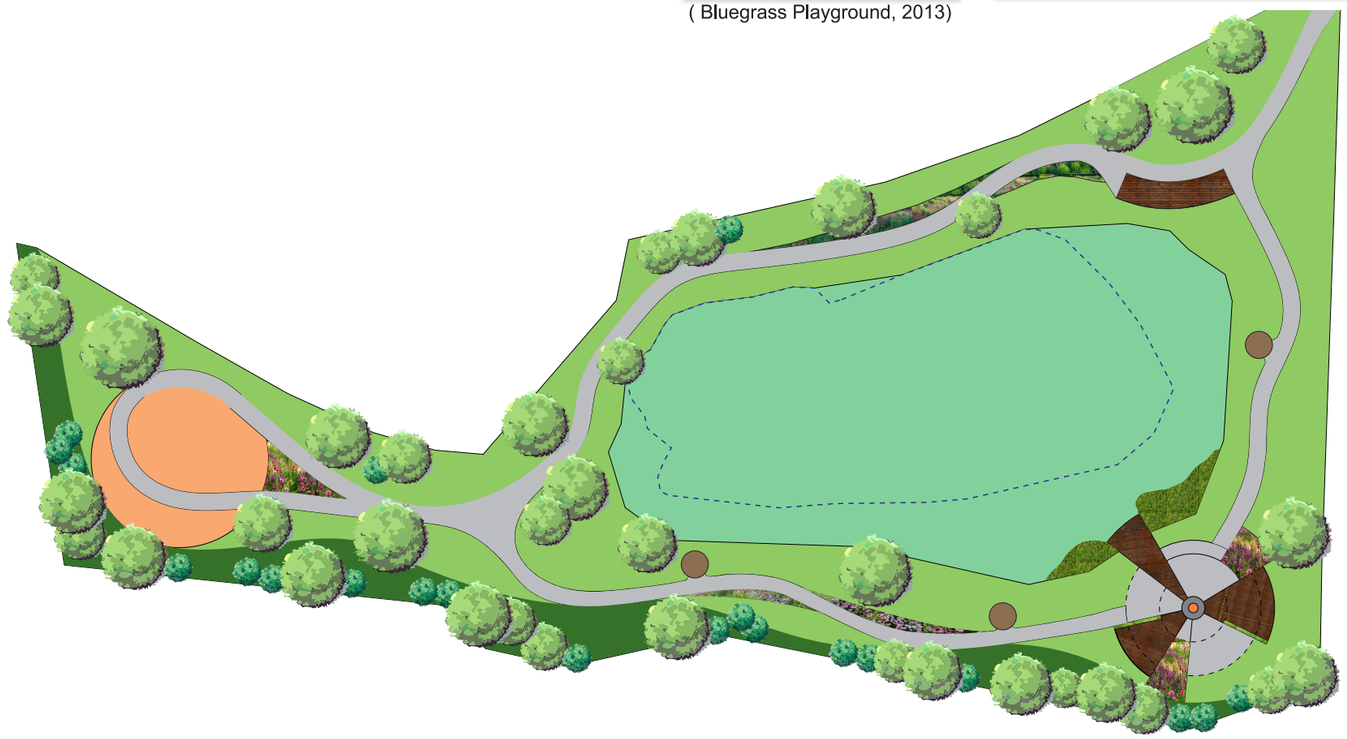

Obr.4

(Michael Nicholson, 2010)

Obr.5

(Lichtschwärmer, 2015)

Obr.10

(Earth Wrights, 2014)

Obr.9

(EARTHSCAPE, 2016)

Obr.8

(ILEX, 2013)

Obr.7

(Geocaching, 2014)

Obr.6

(Kavečany, 2010)

mlynský rybník Mača

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. M. FISCHEROVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENÍ : Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

NÁVRH- POPIS

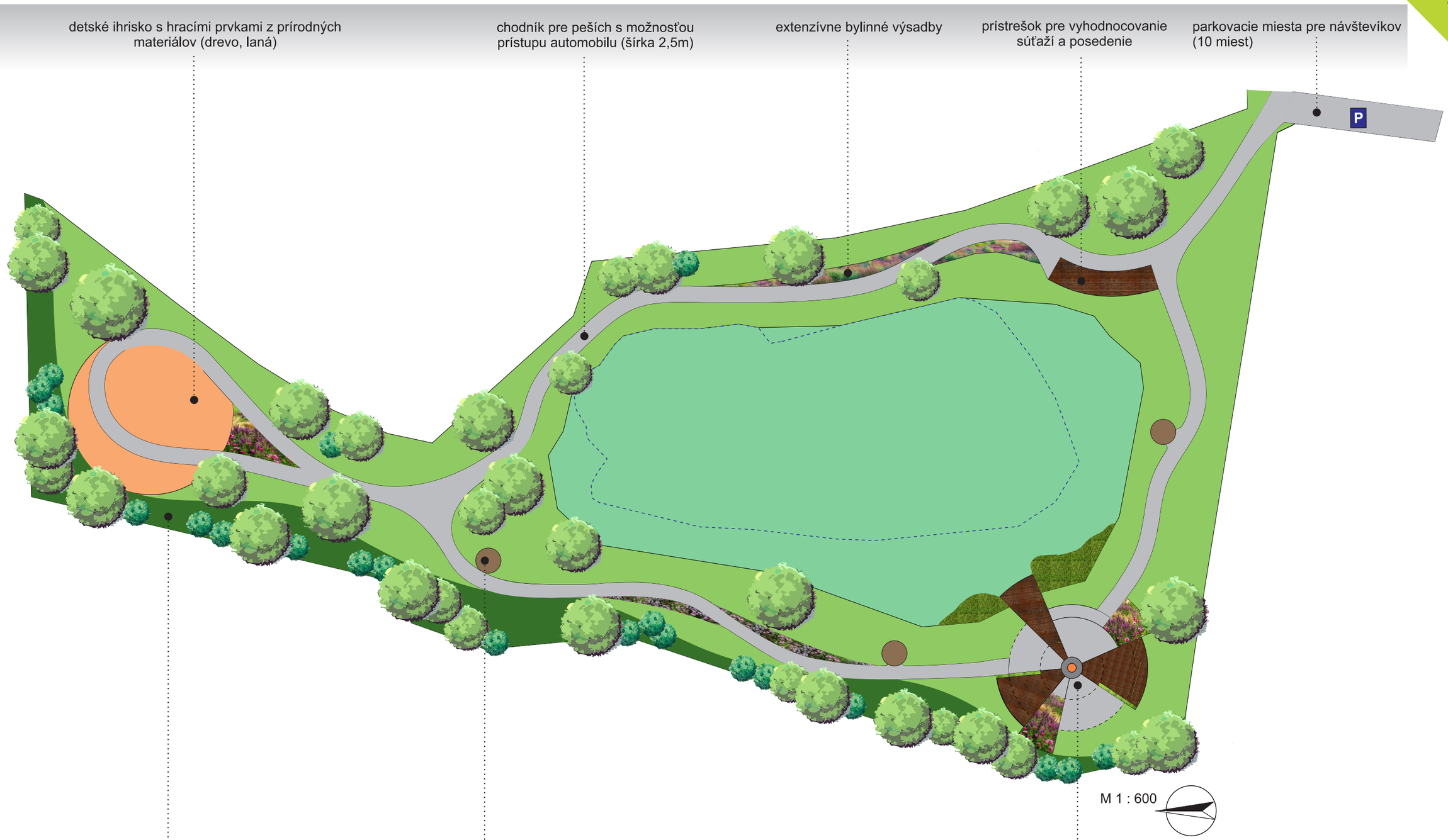

terénna úprava slúžiaca ako vetrolam na ktorej sú osadené dreviny a kry

altánok s kruhovým pôdorysom o priemere 4 m, môže slúžiť pre rybárov ale aj na oddych pre návštevníkov

hlavný altánok s posedením a vyvýšeným ohniskom v strede

mlynský rybník Mača

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENÍ : Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. M. FISCHEROVÁ

PROGRAM A PREVÁDZKA ÚZEMIA

M 1 : 850

VSTUPNÁ ČASŤ

- program: poskytuje návštevníkom prvý vizuálny kontakt s výsadbami a pohľad na rybník, je tvorená vstupom na riešené územie a parkoviskom pre návštevníkov

- údržba plôch: čistenie komunikácií

- údržba zelene: rez stromov, krov, kosenie trávnika

SLNEČNÁ ODDYCHOVÁ ZÓNA

- využívanie: celoročne

- program: poskytuje návštevníkom miesto na prechádzku, možnosť posedenia na slnku v tráve alebo menšom altánku, výhľady na rybníček a veľkú časť areálu

- údržba plôch: čistenie komunikácií, natieranie altánku ochranným náterom

- údržba zelene: kosenie trávnika

ZÓNA AKTIVÍT
- DETSKÉ IHRISKO

- využívanie: celoročne

- program: zóna určená najmä pre deti, ihrisko tvoria preliezky z prírodných materiálov, ktoré nenarúšajú prírodný vzhľad celkovej kompozície; umiestnenie detského ihriska v odľahlej časti pozemku, ponúka návštevníkom možnosť prejsť sa po príjemnom areáli

- údržba plôch: natieranie lavičiek a hracích prvkov ochranným náterom,čistenie komunikácií

- údržba zelene: rez stromov a krov, kosenie trávnika, polievanie a hnojenie záhonov

ODDYCHOVÁ ZÓNA V TIENI STROMOV

- využívanie: celoročne

- program: zóna návštevníkom poskytuje miesto na posedenie, prechádzku v tieni a príjemné výhľady na rybníček a výsadby

- údržba plôch: natieranie altánkov ochranným náterom, čistenie komunikácií

- údržba zelene: rez stromov a krov, kosenie trávnika, polievanie a hnojenie záhonov

ZÓNA RYBOLOVU

- využívanie: celoročne

- program: zóna určená pre rybárov, na usporiadavanie pretekov v rybolove pre deti

- údržba plôch: čistenie komunikácií, natieranie altánkov ochranným náterom,

- údržba zelene: kosenie trávnika

CENTRÁLNA ZÓNA
- ZÓNA SOCIÁLNEJ INTERAKCIE, STRETNUTÍ A ZHROMAŽĎOVANIA

- využívanie: celoročne

- program: zóna slúži najmä na zhromažďovanie dospelých, ale aj detí; ,,mlynské koleso“ poskytuje priestor na posedenie s možnosťou opekania; drevená časť siahajúca nad vodu slúži ako mólo a výsadby oddeľujúce jednotlivé časti kolesa zabezpečujú intimitu priestoru

- údržba plôch: natieranie lavičiek a drevených plôch ochranným náterom, čistenie komunikácií a štrkových plôch

- údržba zelene: polievanie, hnojenie záhonov, kosenie trávnika

mlynský rybník Maša

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. I. DERMEKOVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENIA: Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

VYTYČOVACÍ PLÁN - SPEVNENÉ PLOCHY

mlynský rybník Mača

LEGENDA :

spevnená plocha

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. M. FISCHEROVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENÍ : Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

VYTYČOVACÍ PLÁN - DREVINY

LEGENDA:

dreviny

mlynský rybník Mača

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. I. DERMEKOVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENIA: Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

VYTYČOVACÍ PLÁN - EXTENZÍVNE VÝSADBY

LEGENDA:

extenzívne výsadby

M 1 : 600

mlynský rybník Maša

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. I. DERMEKOVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENIA: Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

OSADZOVACÍ PLÁN

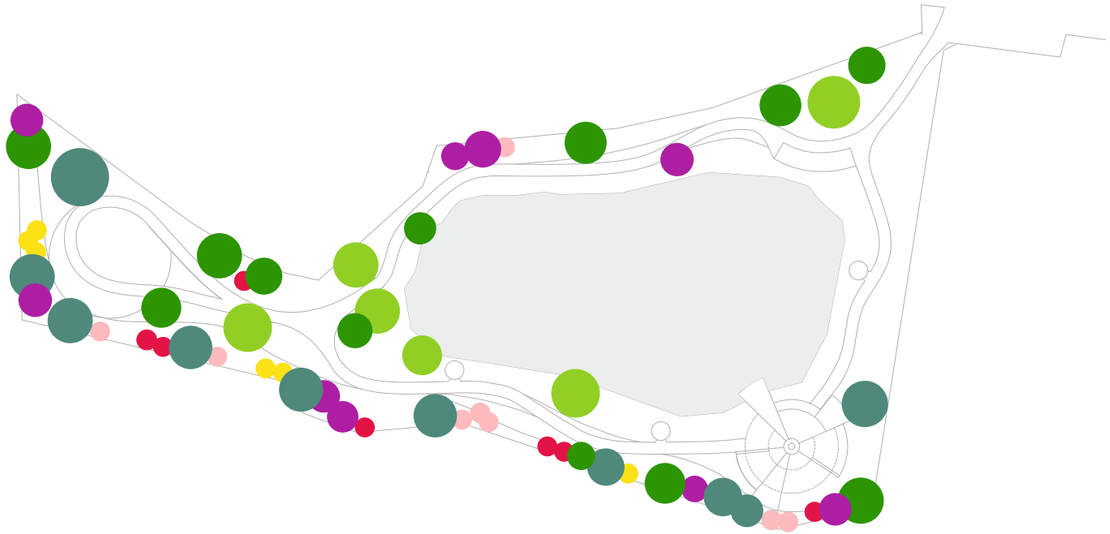

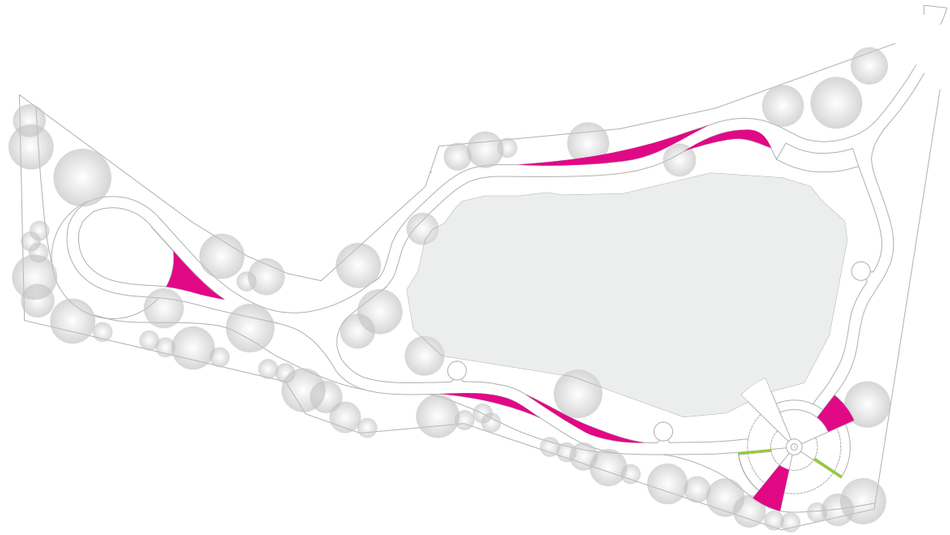

symbol	vzhľad	názov	počet kusov
		Euonymus europaeus L.	7
		Crataegus monogyna Jacq.	8
		Forsythia x intermedia ´Spectabilis´	6
		Salix alba ´Tristis´	6
		Alnus glutinosa L.	12
	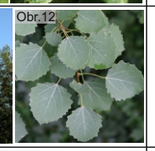	*Populus tremula* L.	10
		Betula pendula Roth.	9

symbol	sortiment
	Perovskia atriplicifolia ´Little Spire´ *Aster dumosus* ´Prof. Anton Kippenberg´ *Echinacea purpurea* ´Pica Bella´ *Pennisetum alopecuroides* ´Hameln´ *Anemone sylvestris* *Geranium cantabrigiense* ´Karmina´ *Gaura lindheimeri* *Allium aflatunense* ´Purple Sensation´ *Tulipa* ´Little Princess´
	Panicum virgatum ´Rothbraun´ *Carex morrowii* ´Variegata´ *Pennisetum alopecuroides* ´Hameln´

mlynský rybník Mača

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. I. DERMEKOVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENIA: Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

SADOVNÍCKY DETAIL VÝSADIEB

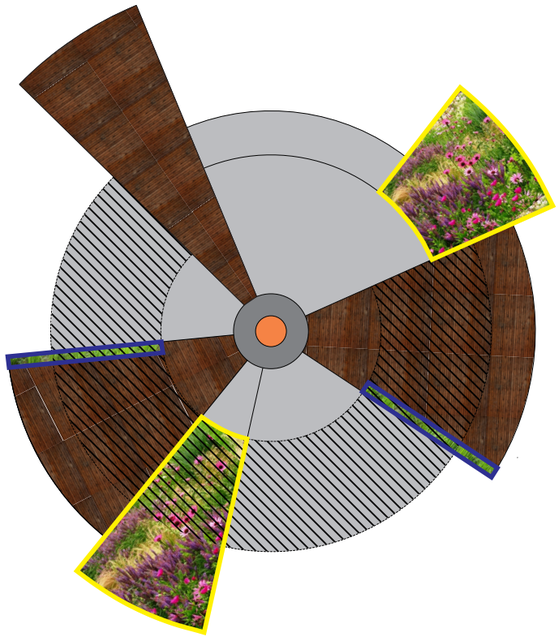

extenzívna bylinná výsadba

výsadba z okrasných tráv

VÝSADBOVÁ SCHÉMA PRE EXTENZÍVNU VÝSADBU

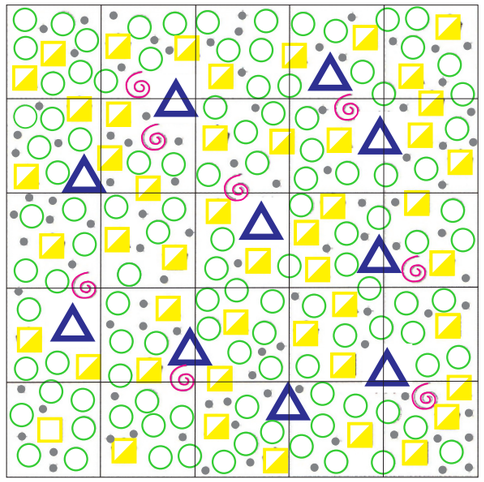

LEGENDA :

- kostrové rastliny
- skupinové rastliny
- výplňové rastliny
- vtrúsené rastliny
- cibuľoviny

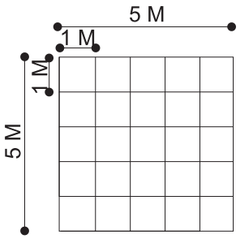

Výsadba z okrasných tráv

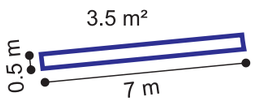

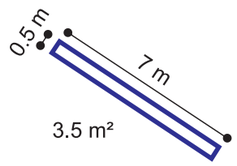

NÁZOV		3.5 M²
SOLITÉRNE RASTLINY	*Panicum virgatum* ´Rothbraun´	6
SKUPINOVÉ RASTLINY	*Carex morrowii* ´Variegata´	7
	Pennisetum alopecuroides ´Hameln´	11
	SPOLU :	24 ks

Extenzívna bylinná výsadba

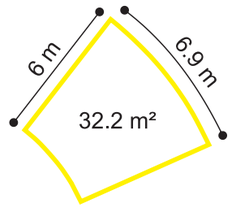

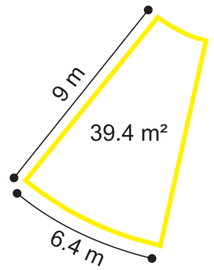

NÁZOV		32.2 M²	39.4 M²
SOLITÉRNE RASTLINY	*Perovskia atriplicifolia* ´Little Spire´	29	36
SKUPINOVÉ RASTLINY	*Aster dumosus* ´Prof. Anton Kippenberg´	52	64
	Echinacea purpurea ´Pica Bella´	39	48
	Pennisetum alopecuroides ´Hameln´	40	48
VÝPLŇOVÉ RASTLINY	*Anemone sylvestris*	70	85
	Geranium cartabrigiense ´Karmina´	46	57
VTRÚSENÉ RASTLINY	*Gaura lindheimeri*	14	17
	TRVALKY - SPOLU :	290 ks	355 ks
CIBUĽOVINY	*Allium aflatunense* ´Purple Sensation´	423	503
	Tulipa ´Little Princess´	221	285
	CIBUĽOVINY - SPOLU :	644 ks	788 ks

mlynský rybník Mavia

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. M. FISCHEROVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENÍ : Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

TECHNICKÝ DETAIL - MLYNSKÉ KOLESO

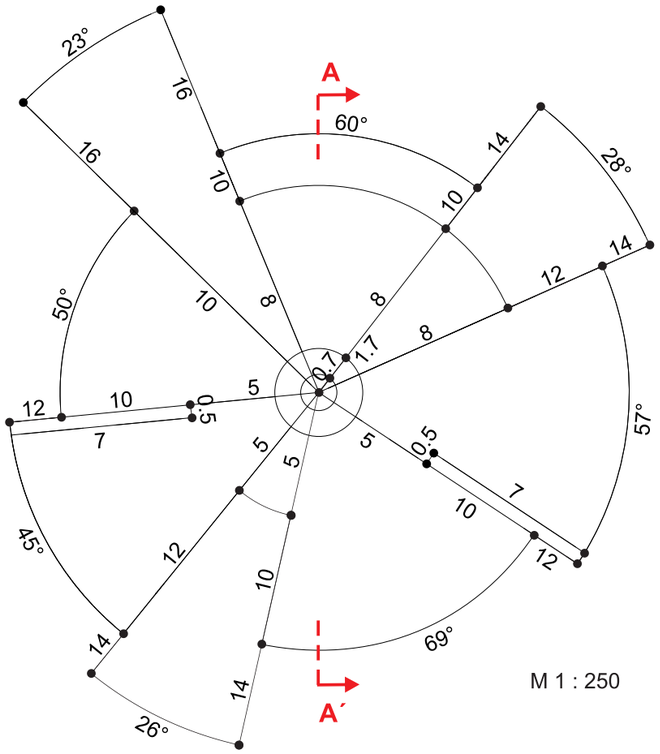

M 1 : 250

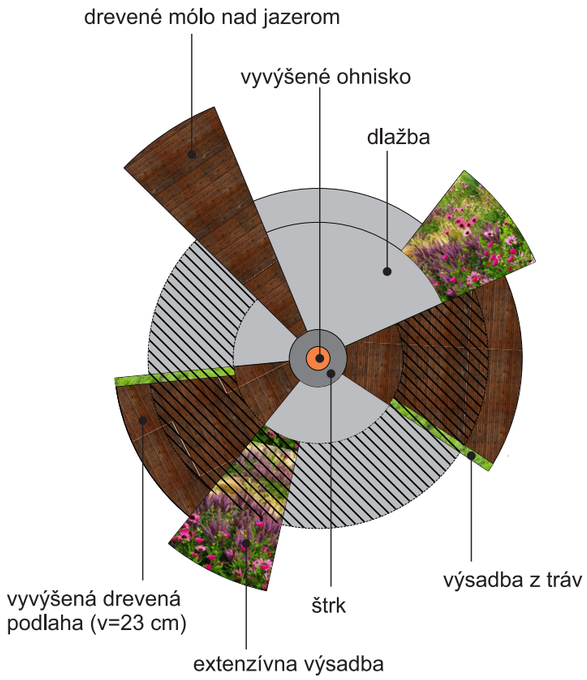

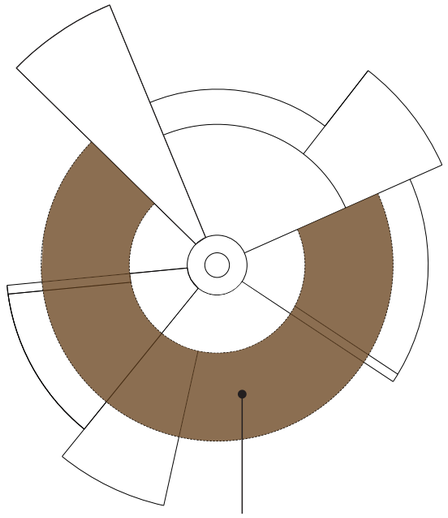

REZ A - A´

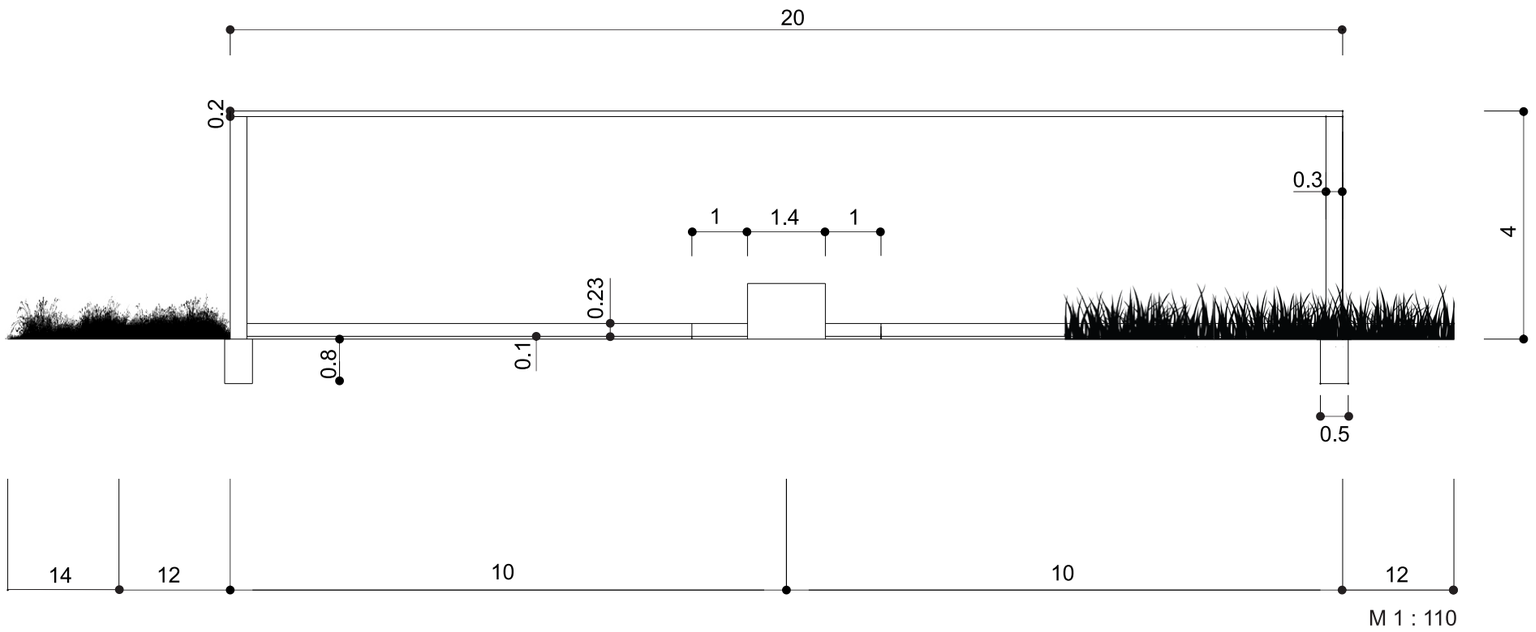

M 1 : 110

Pohľad na celkový pôdorys mlynského kolesa

Detail pohľadu na vyvýšenú časť doplnenú výsadbou z okrasných tráv

mlynský rybník Mavia

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. M. FISCHEROVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENÍ : Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

VIZUALIZÁCIA NÁVRHU

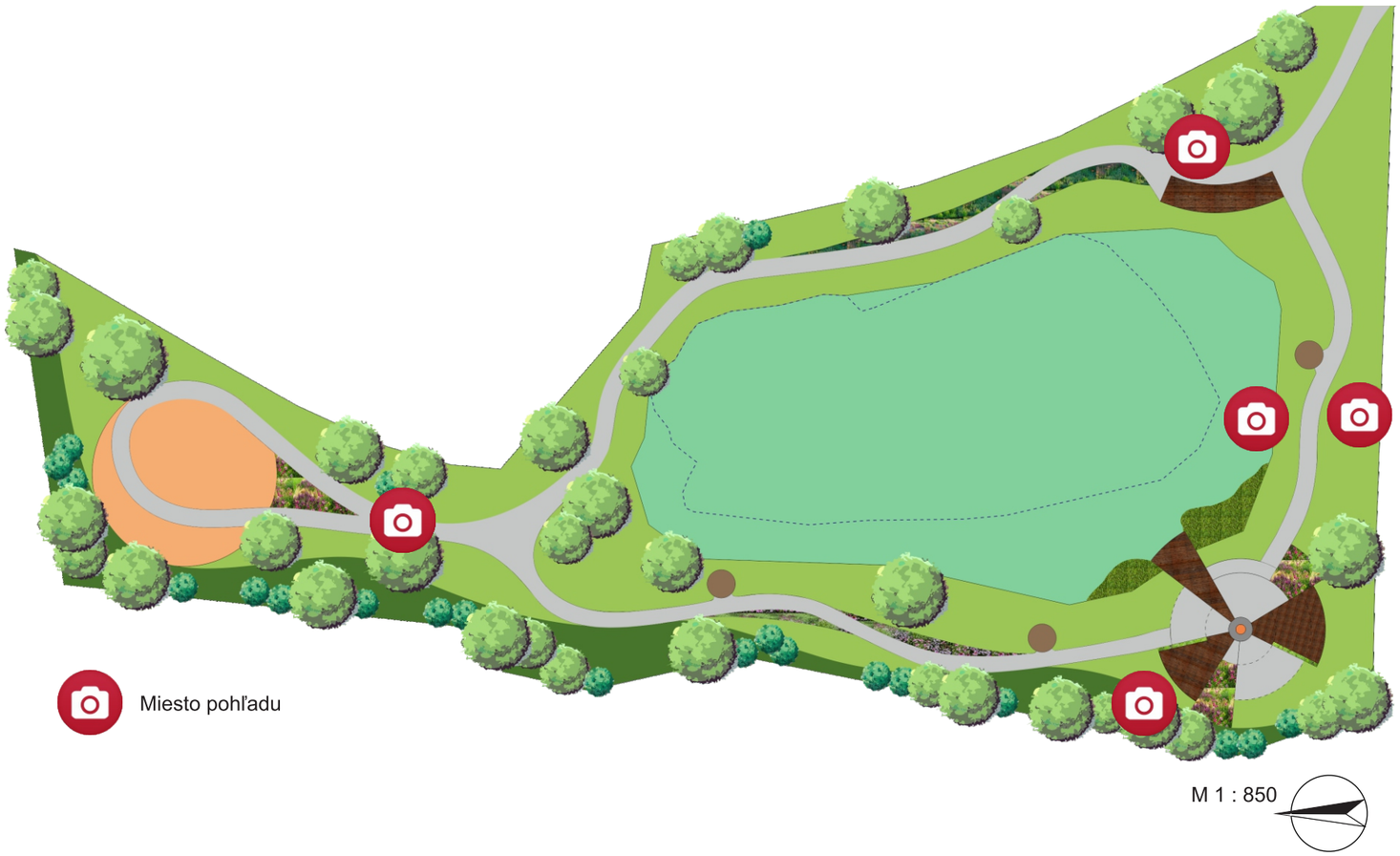

M 1 : 850

Pohľad na detské ihrisko v zadnej časti územia

Detailný pohľad na mlynské koleso s centrálnym ohniskom v strede

Pohľad na slnečnú časť územia, kde sú osadené lehátka na relax a slnenie

Pohľad na hlavný altánok (mlynské koleso) spolu tiennou časťou územia

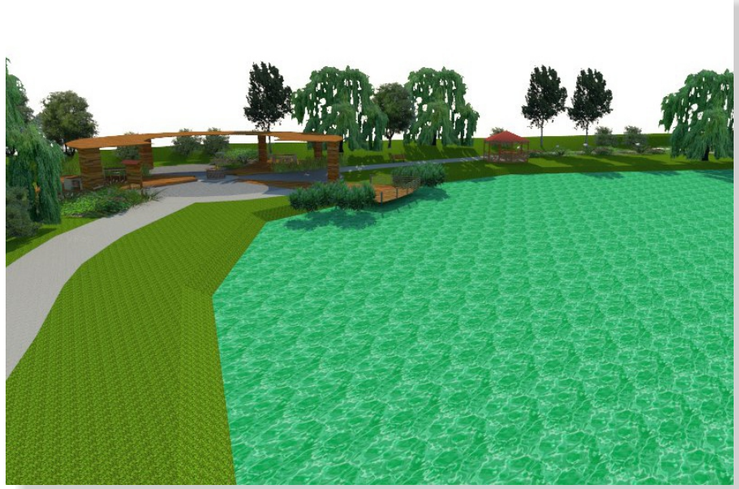

Pohľad na vstupnú časť, v ktorej chodník lemujú extenzívne bylinné výsadby

mlynský rybník Mača

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M. FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. M. FISCHEROVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENÍ : Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

NÁVRH INFORMAČNÝCH TABÚĽ

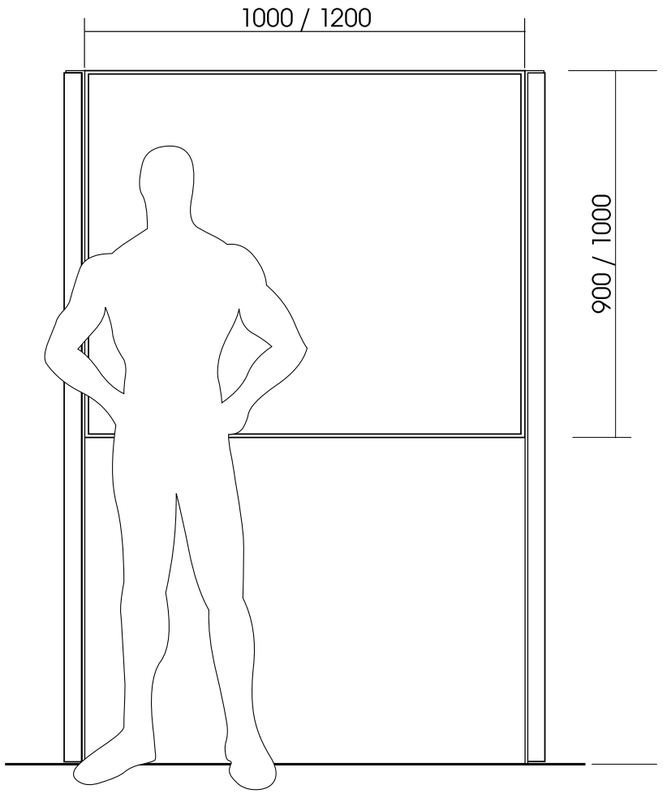

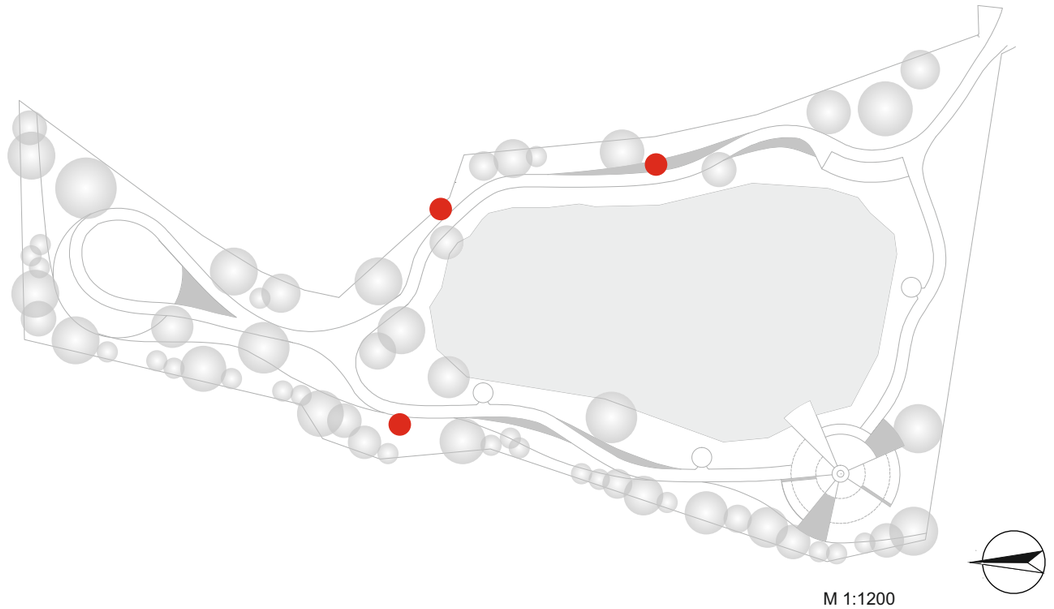

M 1:1200

mlynský rybník Maša

AKADEMICKÝ ROK : 2015 / 2016
AUTORKY : Bc. I. DERMEKOVÁ
Bc. M.FISCHEROVÁ
KRESLILA : Bc. I. DERMEKOVÁ

SPU V NITRE
FZKI - KZKA
PREDMET : ATELIÉRY TVORBY VYHRADENEJ ZELENE
VEDÚCI CVIČENIA: Ing. ATTILA TÓTH, PhD.

STARÝ MLYN

Nakoľko cez Maňu tečie rieka Žitava a široká oblasť bola oddávna poľnohospodársky založená, vznikali tu mlyny, ktoré mleli obilie na múku. Majiteľov mlynov sa niekedy nedá presne stanoviť, nakoľko mlyny sa aj prenajímali.

V Manianskej oblasti sme poznali až štyri mlyny a to:

1. Kišvalkázsky (Malovalkázsky) mlyn
2. vo Veľkej Mani v dedine – označovaný ako Urbarialny mlyn
3. v Dolnej Gedre – označovaný ako Földváryho mlyn
4. v Malej Mani – Zemiansky mlyn

Mlyny patrili panstvu, prepožičiavali sa na tri roky a mlynári boli árendátori. Zomleté obilie sa delilo na tri časti. Vznikalo tzv. mlecie mýto. Z vymletej múky odobral mlynár 1/15 ako mýto,z tejto pätnástiny si jednu tretinu ponechal mlynár a dve tretiny z mýta odovzdal mlynár panstvu ako árendu.

Drevený mlyn vo Veľkej Mani – Urbarialny mlyn bol postavený v dedine koncom 18 stor. a tým na krátku dobu zanikol mlyn v Dolnej Gedre. Tento mlyn mali spoločný niekoľkí urbári. V roku 1893 bol starý drevený mlyn rozobratý a na jeho mieste bol postavený nový mlyn z tehál. Staval ho Ján Trnka z Nadlíc v Nitrianskej stolici. Dňa 1. novembra 1893 mlyn bol kňazom Ratimorským vysvätený. V roku 1910 kúpili do mlyna motor, poháňaný surovým olejom. Zdroje, ktoré im plynuli z prenájmu trvali do roku 1912. Stavbou mlyna a zakúpením motora urbári sa veľmi zadlžili a v r. 1912 ho predali za 19000 korún predať Jánovi Ferenczymu.

Tento mlyn stál na konci novej uličky a nazýval sa aj Belobradov mlyn. Mlyn bol úplne zničený pri prechode frontu v roku 1945.

http://www.zitava.sk/historia-pozitavia/

STROMY A KRY

Populus tremula (Topoľ osikový) je najrozšírenejší a najmenší európsky topoľ, dorastá do výšky 15 m. Ľahko ho rozoznáme podľa takmer okrúhlych, jemne zúbkovaných listov, ktoré sa ai pri najmenšom vánku trepocú zo strany na stranu.

Crataegus monogyna je hustý, trnitý ker, ale dokáže vytvoriť aj malý strom. Kvety sa objavujú v hustých strapcoch na prelome mája a júna, sú biele, neskôr ružové. Plody sú sýtočervené a dozrievajú v septembri.

Alnus glutinosa je jednen z najbežnejších stromov rastúcich pri vode. V mladosti má neobyčajne pravidelný kužeľovitý tvar, ale dospelé stromy majú nepravidelnú korunu. Listy sú okrúhle, jasnozelené, lesklé a pripomínajú liesku. Samčie jahňady sú podobné jahňadám brezy, samičie jahňady odlišujú jelšu od ostatnvch podobných stromov, pretože sú podobné malým šiškám.

Salix alba je vysoký nepravidelný strom. Listy sú dlhé a úzke, zužujú sa do zakrivenej špičky. Je to typický strom riečnych brehov v nížinách.

Forsythia intermedia (Zlatovka prostredná, zlatý dážď) je opadavý ker kvitnúci skoro na jar. Kvitne v marci žltými nápadnými kvetmi, pred olistením. Listy sú svetlo zelené. Je vhodná do krovitých lemov, ako podrast, ale aj do živých plotov.

http://spoznajstromy.webnode.sk/

ČO KVITNE V ZÁHONE?

Perovskia atriplicifolia v prírode rastie od Afganistanu až po západné Himaláje a Tibet. Tvorí poloker, ktorého bielo plstnaté stonky vyniknú najmä v zimnom období. Počas leta sú na koncoch stoniek fialovo-modré kvetenstvá.

Aster dumosus ´Prof. Anton Kippenberg´ je jesenná astra s modro-fialovými kvetmi, ktorá dorastá do výšky 35 cm a kvitne od septembra do októbra.

Echinacea purpurea ´Pica Bella´ je medonosná okrasná liečivá rastlina zo Severnej Ameriky. Zvyšuje obranyschopnosť organizmu, tlmí bolesť a priaznivo pôsobí na tvorbu bielych krviniek pri chemoterapiách.

Allium aflatunense ´Purple Sensation´ je okrasný cesnak. Rastlina vytvára listy kopijovitého tvaru a celkovo dosahuje výšku okolo 100 cm. Kvitne obrovskými kvetmi fialovej farby.

Anemone sylvestris je nenáročná trvalka, ktorá kvitne bielymi kvetmi v apríli až v máji. Dorastá do výšky 15-50cm. Vytvára husté koberce, veľmi dobre sa rozširuje samovýsevom.

Tulipa ´Little Princess´ sa vyznačuje nízkym vzrastom okolo 10 cma oranžovo-červenými kvetmi so žlto-čiernym stredom.

http://www.slovensketrvalky.sk/, http://www.aquabiom.sk/